

A lap azellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . K 10—
Fél évre . . . . . 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlter petítóra 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyújtó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Virágvasárnap.

Méltán tartják Krisztusnak halálra való menetelet a legnagyobb, legszebb és legszentebb drámának; mert nincs jelene, mely mélyen meg ne indítana minden fogékony keblet. De egyszersmind megvan ebben a legdicsőbb és legvalódibb igazságszolgáltatás is.

Ugy volt elhatározva Isten örök terveiben, hogy szenvedéseken keresztül menjen be Jézus menyei atyjának dicsőségébe. Így a szenvedések éjjelében sokkal ragyogóbban tündökölt lelkének isteni fénye. A bűn és gonoszság hallatlan ocsmányságai mellett sokkal főnségesebb lelkének szentsége és szeretete.

Nagy csoportokban tódult a nép mindenfelől a szent város felé; nagyszerű előkészületeket tett annak az áldott emlékeztető napnak a megszentelésére, melyen az Ur megszabadította az ő népét a szolgaság hazájából.

Nagy vigassággal, széles jókedvvel, minden komolyságot félrelelvő hangulattal gyülekeztek a folyvást növekedő csoportok, nem is sejtve, mennyivel komolyabb és nagyszerűbb esemény készül bekövetkezni, mint az egyiptomi megszabadulás véres éjszakája.

Gyászba öltözött az idő — nagy napok állottak be!

Egyfelől a legborzasztóbb és legundokabb, másfelől a legnagyobb és legönösebb előkészület napjai. Előkészületi napok arra az élethalálharcra, melyet a legördögibb bűn és a legistenbérény — a pokoli armánynak és a menyei igazságnak kellett megvívni egymással...

Kozák-invázió.

— Irta: Kormány Endre. —

A tavalyi orosz betörések idején történt az alábbi história.

Egy kárpáti erdőben fűrésztelep állott — messze a vasuti állomástól. Amint elérkezett a környékbeli menekülések híre, itt is óriási ribillió lett a telepen. Alig, hogy megkapták a lakók a telefonjelentést, minden munkát abbahagytak s gyorsan csomagoláshoz láttak. — A telep főnöke, a fahivatalnokok, a munkások felpakkolódtak kosíra-szekerekre, azokkal a holmikkal, miket hamarosan össze tudtak szedni s indultak az állomás felé.

Főnökéknél nagy baj volt. Egyetlen 18 éves, szép szőke leányuk hallani sem akart az elmenetről. — Szülei kétségbe voltak esve. Ismerték Olga makacosságát. Tudták, ha valamit a fejébe vesz, annak meg is kell történnie. — Tettek sikertelen kísérleteket s végre is nagy bánban elindultak. — Egész uton veszekedtek s egymásnak szemrehányásokat tettek. »Ez a te modern nevelésed« mondta az öreg fehérszakállú főnök — csinos s még mindig fiatal feleségének. »Nem a neveléstől függ, Olga mindig szerette az extra-vaganciát, mindig csinált bolondokat. — Tőled örökölte, bolond vagy te is, bolond az egész család!« — Hadarta gyorsan a felesége s beszélt annyit kétségbeesésében, hogy az öreg szóhoz sem jutott.

Nagy napokat élünk ma is. A legördögibb bűn ellen szálltunk síkra. Le kell küzdeni, meg kell semmisíteni a féktelen vadsággal ellenünk törő ádáz ellenség dühét.

A bűn és gonoszság hallatlan ocsmányságai ismét garázdálkodnak, akár a bibliai időkben. Erejének tudatában egyfelől az igazság faklyáját lobogtató, háboruba kényszerített győztes, minden boszuvágy nélkül, nyilvántja békehajlandóságát, másfelől a jó utra nem téríthető ellenfél, érezve, hogy gonosz szándékait végre nem hajthatja, toporzékol, örült módjára tombol és nem akar nyugodni addig, míg békeszerető szomszédjainak fejét nem veszi. Nem akar nyugodni, ámbár, ha nyugodt ésszel tudna gondolkodni, látnia kellene, hogy aljas célját sohasem érheti el. Nem akar nyugodni, inkább hekatombákat áldoz, pocskéolja fiait vérrel, puszlít, vérengzik, öldököl.

Ha majd egyszer ennek a világfelfordulásnak vége szakad és lefolyásának adatait történetbe fűzik, az olvasó el fog szörnyükdödni a lelkellenség ama mélységén, mely fölé — nem is szólva emberszeretetről — az annyira magasztalt emberi ész sem tudott idejekorán hidat verni. El fog szörnyükdödni, hogy évek kellettek ahhoz, míg a gyűlölséget, a kapzsiságot az ész uralma alá lehetett hajtani. Hogy évek során át kellett hullatni az emberi vért, kioltani milliók életét, míg rájöttek arra, hogy sokkal előnyösebb, sokkal üdvösebb lett volna már évekkal előbb a kardot hüvelyébe rejtteni.

Szegény, megkínzott Európa! Átkod a vaktság, mellyel ellenségeink vezérei megvannak verve.

Mikor lesz az immár teljesen céltalanná vált vérengzésnek vége? — kérdezi ma minden józan ember.

Pálmaágacskákat viszünk ma a templomba, hogy megszenteljük őket. Közben imát rebegünk a Mindenhatóhoz: bárha a szenvedések sötétségén végre áttörne az igazság tündöklő fénye és beragyogná a béke üdezőld pálmáját!

Fejtelenség a párisi tanácskozás után.

Az ántánt párisi tanácskozásának — úgyilátszik — nem volt más célja, mint az, hogy megtevéssze az ántánt-államok lakosságát, port hintsen szemükbe és elvonja őket mindattól, amit nem szabad meglátniok.

Már eltelt két hét és még semmi olyas nem történt, ami ennek gyanuját eloszlathatta volna.

Az ántánt-államokban egymásután látjuk a kifáradás és elkedvetlenedés jeleit. Capelli volt olasz külügyminiszter sajnálatának adott kifejezést, hogy Olaszország részt vesz a háboruban. Ha egy évvel ezelőtt ilyen beszédet tartott volna, széjjel tépelt volna őt a háborútól mámoros olasz nép. Az öreg Giolitti, aki hasonlóképpen gondolkodott, kénytelen volt Piemontba menekülni. Az egyetlen tisztafejű és gondolkodó francia ember, Jaurés, gyilkos kezétől halt meg.

Néhány nap mulva Sonnino olasz külügyminiszter a párisi konferencia eredményéről Asquith-tal tanácskozik. Az angol miniszterelnök Olaszországgal szemben mindig nagyon nagylelkűen viselkedett, természetesen nem ok nélkül, hanem jól kiszámított érdekből. Bizonyos, hogy Angliának titkos

lesz unalmas?! — Elhatározta, hogy megpróbál vadászni. Apja puskájának a kezelését értette — patrónokat is kutatót fel. Alig, hogy elgondolta, már izgatta. Teát főzött magának — megitta, többi enivalóját beleszarta a vadászati táskába — felkapta bundáját, sapkáját s már ment is.

Próba — szerencse. Olga megsebzett egy őzikét. Két lábát lötte meg. A szép kis állat lerokadt, Olga ijedten szaladt oda. Fájt a szívecskéje, hisz nem akart ő komolyan egy állatot sem bántani. Az őz lábai véreztek, de nem volt súlyos — apró sörét vérezte meg. — Olga könnyezve kötötte be zsebkendővel a sebeket. — A puskára mérges lett, elhajította jó messzire. A ravasz a fába tűközött, a puská elszűlt s a kis őz sántikálva, de eliramodott. Olga boldogan nézett utána, tehát meggyógyul. — A puskát ott hagyta s nagy kertlő uton csak dél felé vetődött haza.

Amint az épületekhez ért, elállt a szívverése. Orosz katonák lakmároztak a felfeszített lakásokban, apró kozáklóvak voltak a fákhoz kötözve. Olga az ő lakásuk sarkánál állt — senki sem vehette észre.

Ezer gondolat villant át agyán, melege lett — végig simított homlokán. — Eh mit, hisz erre várt. — Itt az ideje — és itt az alkalom hősteteket vinni végezh. — Ő a hősi haláltól sem fél. — Bement a lakásba. — Nyoma sem volt idegenjárásnak, de amint bement az ő szobájába, óriási volt csodálkozása. — A baldachinos ágyán kozák-

Végre elérték az állomáshoz — leszálltak a kocsiról és ők is a menekülők közé vegyültek.

Ilyen felfordulást, ilyen forgalmat ez a kis állomás sem látott még. — Izgalom, kétségbeesés, nyüzsgés, gyermeksisírás — volt ott minden. Szegény hazátlankok azt hitték, hogy már nyakukon a muszka.

Még nagyobb lett a zaj, mikor a vonat berobogott. Szerencsére mindnek volt helye. Nagyon szomoró volt a válás az otthontól — a meleg fészekről, melyet majd — ki tudja, milyen feldúlt állapotban látnak viszont.

A fűrésztelep csendes, kihalt volt — egyetlen lakója a bájos kis szőke lány volt, aki már alig várta az oroszokat — hőstettek és bonyodalmas regényeken ábrándozott. Nagyon jól érezte magát. Félelmet egyáltalában nem érzett. Gyönyörködött a havasokban. Óriási csavargásokat rendezett a fenyvesekben. Járkált a kifirtásra szánt erdőben.

Olga csak az idén került haza az intézetből. Itt minden az ujdonság-varázsával hatott rá s külvilágban is megértette és nagyon tudott gyönyörködni minden természeti szépségben. Elvezte a patak csergedezésének zenéjét, a fák suhogását a szélben.

Már három napot töltött ott s még mindig nem volt semmi újság. Zongorázott, olvasott — a nappal is fényesen kivilágított szobákban s erősen fűtött. Nagyon tetszett Olgának ez a magányos életmód. De maga is kíváncsi volt, meddig nem

céljai vannak, másképp nem sodorta volna reménytelen háboruba Oroszországot.

Hónapokkal ezelőtt az eljövendő párisi konferenciáról beszéltek és a szövetséges csapatok egyöntetű terv szerint való egységes eljárásáról. Most már lezajlott a párisi konferencia, nagy zajjal, de kevés eredménnyel, de az együttműködés még mindig várat magára.

Asqth visszatért a konferencia után Dowerbe és ott, legnagyobb meglepetésére, senki sem fogadta. Már maga az angol nép részvétele mutatja, hogy megelégtették a háborút és nagyon kívánkoznak már a béke után.

Franciaországban szintén hasonló a helyzet, csak hogy ott a nép már tudatára ébredt annak, hogy a párisi konferencián a kiküldöttek semmit sem végeztek és a sok hü hó semmiért volt. Briand a francia parlament legutóbbi ülésén hosszas beszédet mondott, amelyben ismertetni kívánta a konferencia lefolyását. Beszéde, amelynek tartalmát tartalom hujján visszaadni lehetetlen, nem volt más, mint szép szavak és csillogó frázisok tömege. A francia nép megtudta ebből a beszédből, amit nem lett volna szabad megtudnia és kérdés, nem lesznek-e ennek a gloire országában mélyrelható belpolitikai következményei.

Oroszországban még csak azt sem mondhatjuk, hogy tudnak valamit a konferencia lefolyásáról és eredményéről, mert hiszen ott olyannyira fáradt és kimerült a nép, hogy már nem is viselkedik érdeklődéssel a háború iránt, csak a távolba tekint, várva, mikor következik el a békekötés nagy szerű ideje. Oroszországban nem tudnak semmit a párisi konferencia kudarcáról, de nem is kívánnak tudni róla semmit. Baj és rendetlenség, meggondolatlanság és eredménytelenség van elég az országon belül is, minek azt külföldön keresni.

A Vöröskereszt egylet gyűlése.

A Vöröskereszt egylet csáktornyai fiókja f. hó 11-én délután választmányi gyűlést tartott Kayser Lajos grófi titkár elnöklete alatt.

A választmányi gyűlés tárgysorozatának legfontosabb pontja a fiókegylet vagyoni helyzetéről való beszámoló volt. A Vöröskereszt egyesületi itteni fiókja a háború kitörésekor 1665 59 K. készpénzzel rendelkezett. Bevétele volt 1914. augusztus 1-től, amikor a fiókegylet működését újból megkezdte, 1915. dec. 31-ig 15765 04 K. És pedig: alapító tagdíjakból 410, rendes tagok díjaiból (á 20 K) 460, (á 2 K) 214, rendkívüli tagok díjaiból 7, adományokból 3424 30, gyűjtésekből 1929 07, karácsonyi gyűjtésekből 1805 46, koszorú megváltásokból 285, újví megváltásokból 179 50, adományozott élelmiszerek eladásából 335, leányinternátus színelőadásából 300 70, Szent Antal perselyből 354 17, üdítő állomási perselyből 620 45, ravatali perselyből 33 07, Tolazzi Dániel festményének kisorolásából 224, takarékbetétek kamataiból 241 16 K. Kiadása volt a fiókegyletnek 17076 16 K. Ebből a sebesültek megvédésére 333 97, tartalék kórházak fedezetlen szükségleteire 1315 61, kötszerekre 734 54, gyógyszerekre 193 38, műszerekre 547 09, fehérneműekre 870 44, karácsonyfaünnepre 1027 48, üdítő állomás ellátására 4923 52 K-t fordított. A fiókegylet összvagyon az év végén 2362 54 K-t tett ki, ebből takarékbétét 2008 07, készpénz 354 47 K volt.

Az elszámolásból kifolyólag a választmány az elnökségnek a felmentvényt megadta s ezenfelül Fejér Jenőnek, aki a multra nézve is a részletes leszámolást eszközölte, gondos és fáradságos munkájáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Elnök sajnálattal jelenti be, hogy özv. dr. Krasovec Ignác társelnökségről lemondott s a lemondáshoz ragaszkodik. A választmány, elnök indítványára, a lemondást nem veszi tudomásul, hanem újból megkéri özv. Krasovecét, hogy lemondási szándékáról álljon el, mert a választmány súlyt helyez arra, hogy a Vöröskereszt egylet körül bokros érdemeket szerzett társelnök a jövőben is az egyesület vezetésében részt vegyen.

Hasonlóképpen kéri fel dr. Wolf Bélánét is, hogy a választmányi tagságról való lemondását vonja vissza.

Szó van róla, hogy a beteg katonák részére napfürdő létesíttessék. Ennek anyagi megvalósítása a fiókegylet feladatát képezné. Ezt a fiókegylet azonban csak anyagi meg erősödésével teljesíthetné. Ép ezért elhatározza a választmány, hogy helyben tagokat s a vidéken adományokat gyűjt a fiókegylet részére s ennek fogatosítására különösen a jegyzőket kéri fel.

Közgyűlésre április 18 át tűzi ki a választmány.

Szeretetadományokat a Frontra szállít a Hadsegélyező Hivatal!

Átvételi küldetménye, IV. Váczi-utca 38 sz.

K Ü L Ö N F É L É K.

Tavaszi éjszakán.

*Gyönyörű szép tavaszi éjszaka
Csillagrakontan tündöklök az ég
Szembe szűkös kicsiny ablakkal
Egy csillag oly pazar fényvel ég.*

*Ahogy nézem e fényes csillagot
Felséd bennem egy fájó gondolat:
Meddig látom én meg a tündöklő eget,
Ezeket a mesés ragyogásokat?*

*S a visszhang ott van a kérdés mögött
Mitől szemembe könyű szökött
Már nem soká!... készülő utadra —
Felsőhajtok s nézek nagy búsan
Szomorún fel a csillagokra.*

Zombory Gyula.

— **Április 11.** A 48 as törvények szentesítésének évfordulóját a szokásos keretben ünnepelte meg Csáktornya hivatalos világa. A "hivatalok" és "iskolák" helyiségein nemzeti zászlók lengtek. 9 órakor pedig a szent Ferenciek templomában ünnepies istentisztelet volt, melyen Rozman Róbert házfőnök celebrált. Az istentiszteleten a járási főszolgabíró, járásbíró, adóhivatal, városi előjáróság vezetősége s az iskolák tanulóifjúsága a tanárok és tanítók vezetésével részt vett.

— **Kinevezés.** Ófelsége a király városunk szülőltjét, Szedlanics Ágoston vármegyei titkárt, a horvátországi Szerém vármegye alispánjává kinevezte.

tiszt hevert sáros csizmával, a másik meg a rózsaszín pítess átvetős szeszlónon.

Aminat megállt az ajtóban, a tiszték felugráltak — tiszteletek és bemutatkoztak. — Mind pompásan beszéltek németül, aminek kölcsönösen örültek. — Bocsnátot kérték, amiért berontottak; de ha tudták volna, hogy ilyen gyönyörű teremtés e ház lakója, másképp viselkedtek volna.

Olga egész háziasszonyi szerepet vett át. Terített nekik — egy kozákkal fűtettek, foztekék és ebéd után a szalonba mentek. Már jóbarátok voltak. Névről szólították egymást s csendes elvonulást ígértek.

Csinos szöke fickók voltak — Nikoláj magas termetű, fess, Fjodor alacsony, kedves. — Olga úgy érezte: kezdődik a regény s a bevezetés persze bájos volt. — Fjodor a zongorához ült s melabús dallamokba kezdett. Olga ezalatt átlőtörött — könnyű habos világoskék ruhát öltött magára — apró lábcskákait laktkopánba bujtatta. — A lámpafénynél káprázatos, ragyogó volt. — Fjodor belemélyedt a játékba s észre sem vette az egészét. Nikoláj elragadtatással nézte az édes kis babát. — Olga lesütötte a szemét s tekintetét elől. — Nem birt ellentálni, a hatalmas fiú öibe kapta a törékeny játékszerét — heves-forró csókokat nyomott piciny hamvas, még eddig csokolatlan szájjára. — Őt is eddig nem érzett különös érzések járták át, egészen hozzámúlt a fiúhoz — s még

a nyakát is átfogta. — Fjodor énekelni kezdett, mindketten összerendeztek — Nikoláj a zongorához vitte a kislányt s ráültette. — Fjodor felhagyott a játékkal, az ő idegeit is felkorbácsolta a tünemény.

Estig tartott a mulatozás. — Olga átadta szülei hálószobáját a tiszteknek. — Maga pedig a padlásra ment, ott csinált magának fekhelyet s átgondolta a történeteket. — Egész testében remegett, félt, hogy megtalálják. — Szégyellte a csókokat is s a további gondolatoktól irtózott. — Az ő tiszta, gyermeki lelke már úgy is azt érezte, hogy leszedték róla a himpot.

Nikoláj bizony benézett a lányaszobába s mikor nem találta ott Olgát, gondolt árulásra, minden rosszra s egyszerre lehült. Szerietett volna szólni Fjodornak, de szégyellte a bajtárs előtti jellemtelenségét. — Beledobta magát ágyába s a jó magyar bortól hamarosan elaludt. — A kozákok is aludtak künn, mint a bunda.

Olga szíve hevesen vert. A sok gondolatból azt tartotta lehelyesebbnek, ha éjszaka az állomásra szökik s onnan telefonál a városba katonaságról, hogy vigyék a front mögötti garázdálkodó oroszokat. — Ha ezt nem teszi meg — közönséges hazaáruló. — Éjjel felé elindult mérész utjára. — Sikertült minden. Neki pedig azt telefonálták vissza, hogy míg megérkezhet a magyar csapat — az ő élete úgy sem forog kockán — tartóztassa őket. — A visszaszökés is sikerült.

Az idő hajnal felé járt. — Olga a hátulso ajtón szökött be szobájába — kényelmes ruhát vett fel s úgy feküdt le a diványra. — Mely á-lomba merült s csaknem délig aludt. — Fjodor és Nikoláj őrizték álmait s egymást. — Az elme-nésre nem is gondoltak, oly jól érezték magukat. — Mikor Olga forgolódni kezdett, kisuillantak.

Akkor megvaz az ő csodálkozásuk volt nagy. — A kozákok fegyvereiktől és lovaktól megfosztva már, mint foglyok álltak a magyar örök között. — Mindketten visszafutottak, még az ablakon át löttek a katonákra, de még csak sebesült sem lett. — Nikolájnak eszébe jutott, hogy, hol járhatott az éjjel az álnok magyar leány s vadul ráfogta revolverét. — Fjodor elkapta kezéből, eközben el-sült s Olga bal karját megebezte.

Hátulról lefogták mindkettőt s csakhamar indult a fogolycsapat. — Olga sebért bekötözték, mint valami kis babát, úgy vitték az állomásra. — A vonatban lefektették s saját kívánságára szülei városába vitték hadikórházba. — Szülein kívül rengeteg látogatója volt. — A hős — tettért kitüntetés is kapott, a sebe hamarosan begyógyult. — Most már ő kötözte a vitézek sebeit s büszkén járkált a kórházban — mellén az érdemjellel, karján a vöröskeresztel.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a földművelés-iskolák taneszményzetének létszámában Szenteh Dező breznóbányai megbízott igazgatót ugyanahhoz az iskolához a VIII. fizetési osztályba földmives iskolai igazgatóvá kinevezte.

— **Kitüntetés.** Ófelsége a király a hadiforgalom lebonyolítása körül szerzett érdemei elismerésül Vugrincsecs Istvánnak, az újvidéki Hajóparancsnoksághoz szolgálat-tételre kirendelt m. kir. Folyam és R. t. tisztviselőnek az arany érdemkereszettel a vitézségi érem szalagján adományozta. Vugrincsecs István a pártalan odaadással és fáradságot nem kímélő önzellen kitartással teljesített nehéz szolgáltatásainak elismerésül kapta a kitüntetést. A kitüntetéséről szíri emlékezőnk meg, mert a kitüntetett tisztviselő Vugrincsecs János csáktornyai uradalmi asztalosnak, kereskedelmi érettségt tett fia, s így szülőföldjén örömet kelt az idevaló Vugrincsecs Istvánnak a mai súlyos megpróbáltatások idejében odaadással végzett nehéz munkájának legfelsőbb helyről nyert jól kiérdemelt elismerése.

— **Meghívó.** A Vörös kereszt Egylet Csáktornyai Fiókja f. é. április hó 18-án (kedden) délután 5 órakor tartja meg a városháza tanácstermében rendes közgyűlést, amelyre a tisztelt Tagokat ezuton is meghívja az Elnökség.

— **Nyári időszámítás.** Az Angolországban régebben, Németországban és Ausztriában újabban elrendelt nyári időszámítást Magyarországon is életbelépteti a kormány. Az új időszámítás április 30-án éjjel 11 órakor kezdődik. Ekkor ugyanis 12 órára igazítják az órákat és az időszámítás ilyen mederben fog folyni egész szeptember harmadikáig, amikor a rendes időt mutatják majd az órák. A nyári időszámítást sok szempont teszi nemcsak szükségessé, de célszerűvé is. Tapasztalatok szerint az óráknak nyári hónapokban való előreigazítása nagy megtakarítást jelent a világításban, másrészt a munkaerő jobb kihasználását is lehetővé teszi. Világításban ezzel az intézkedéssel a központi hatalmak, számítások szerint, körülbelül 200 millió korona megtakarítást érnek el.

— **Felzabaldult iskolák.** A háború elejétől fogva katonai kórházi célokra feloglalt csáktornyai m. kir. áll. el. népisk. tanítóképző-intézet s az állami elemi iskola épületei eredeti rendeltetésüknek visszaadattak. Ugyanis a hadügyminiszternek a vallás- és közoktatásügyi és honvédelmi miniszteriumnak sürgetésére kiadott utasítására az V. hadseregparancsnokság 20963 sz. rendeletére a fenti két iskolából a beteg katonák a Csáktornya határában felépített barakkokba költözködnének, mire ezek az iskolák kiürülnek. Az elemi iskolában azonban a polgári iskola nyér ideiglenes elhelyezést, mert a polgári iskola helyiségeit, tágasabb voltaknál fogva, továbbra is katonai célra használják fel az üdülő betegek részére, akiket eddig a tanítóképző-intézetben ápoltak. Az elemi iskola osztrácai ezután is helyszórtan maradnak a városban mostani helyiségeikben váltakozó tanítási menet mellett.

— **Az elhalt hősök emlékműve.** A Csáktornyai Jóléti Bizottság dr. Hajós Ferenc orsz. gy. képviselő elnöklele alatt gyűlést tartott április 11-én, mely alkalmával a csáktornyai tartalékkórházakban hősi halált halt s Csáktornyan eltemetett hősök emlé-

kezetére a csáktornyai lemeleiben felállítandó emlékművek felállítási módját beszélték meg. A bizottság az emlékmű felépítésével Tolazzi Dániel helybeli építéssz bízta meg, akinek erre a célra 1200 napaságot biztosított s felkéri a helybeli katonaságot, hogy a nyers anyag felszállítására megfelelő fuvarot adjon. A szükséges összeg gyűjtésére hölgyeket kér fel a bizottság s egyben megkéri a járási főszolgabírórt, hogy a járásbeli községi és körjegyzőket buzdítsa, hogy községeik a kegyeletes hazafias célra adakozzanak. Az emlékmű felállítása 3000 K-ba kerül.

— **Új személyszállító vonat.** A Máv. a 6466. számú tehervonatot április 3-ika óta további intézkedésig Zalaegerszeg—Csáktornya közt II. és III. oszt. kocskikkal rendesen menedjűk mellett, személyszállítással közlekedtetli. A vonat Zalaegerszegről d. e. 10 óra 14 p., Alsólendvárról 1 óra 58 p., Muraszerdahelyről 2 óra 16 p-kor indul s Csáktornyára d. u. 3:07 p-kor érkezik. A vonatot csak Csáktornya felé vezették be.

— **A háború.** A múlt héten még mindig Verdun állott az események középpontjában. Hol a németek támadtak, hol a franciák mennek át kétségbeesetten ellentámaszkodókba. Eközben a németek St. Eloiól délre fekvő angol földtűcsérállásokat hódítottak el, majd Haucourtól délre ismét tért nyertek. Ezuttal 15 francia tisztet és 699 főnyi legénységet fogtak el. De sikert arattak a németek Belhucourt körül is, ahol Alance és Lorrain támaszpontok elfoglalásával 14 tiszt és 700 főnyi legénység s egy csomó ágyú és gépfegyver birtokába jutottak. Ugyanakkor Avocourtól északra harcok keretében több tisztet és 276 főnyi legénységet fogtak el. A Poivre hegyhát délnyugati szegében is öldöklő harcok folytak, mely alkalommal 4 tiszt s 1084 főnyi legénység esett német fogságba. A Vorges pataktól és Brit de Corleauxtól délre a francia állások ellen intézett harcok eredménye 1489 sebesületlen fogoly s 2 ágyú és 28 gépfegyver. A franciáknak a verduni fronton szenvedett veszteségét pontos számítás alapján 150 ezer emberre (38000 fogoly), 200 ágyúra és 25 négyzetkilométer területre becsülik. Eme vereségek és veszteségek hatása alatt újabban 90 tábornokot nyugdíjaztak. — A németek az angolok ellen is szívós, eredményes harcot folytattak. A német Zeppelinek a londoni dokkokban borzalmas pusztításokat vittek végbe. Egész sereg épülőfélben lévő hajót gyújtóbombákkal porrá hamvasztottak. Londonban husznál több hatalmas bérpalota pusztult el egyetlen éjszakán. Az áldozatok száma eddig félezer ember. Tengeren is egyre vízbe süllyeszlik az angolok hajóit a német torpedók. — Az olasz fronton is győzedelmes harcaink vannak. Az olaszokat a Rauckhoff hegygerincen megvertük, miáltal 150 olaszt (3 tiszt) elfogtunk és 2 gépfegyvert zsákmányoltunk. A többi olasz a kényszerben elesett. A Mrzli Vrhóól délre is elfoglaltunk egy olasz hadállást, 43 olaszal és 1 gépfegyverrel. Az olaszok előlött való tetefetlen dühükben természetesen az arcvonalunk mögött lévő helységekre tüzelnek úgy a tengeremelléken, mint a görzi grófságban, Karinthiában és Tiroiban. — A törökök harcai sok keserűséget okoznak az angoloknak Mezopotamiában. Az angolok felmentési kísérletei egyre vérbe fulladnak. Kut el Amara felmentése nem sikerül. Egész héten át folytak a harcok ez érdemben Fe-

lahie körül. Leghevesebbek voltak a küdelmek 6, 7 és 9-én. Az angolok az első két napon 1500 főnyi veszteséget szenvedtek, utóbbi napon pedig több mint 3000 halottat hagytak hátra a véres csataterén. A törökök sok foglyot is ejtettek. — Az oroszok sem boldogulnak. Hindenburg alaposan ellátta őket. Beszarábiában sem sikerül offenzívájuk. Rengeteg veszteségeik után itt nem is igen számíthatnak sikerre. Próbálkoznak aknarobbantásokkal, de katonáink ébersége őket ebben megakadályozza. Vagy ha történik is valami, a robbantás inkább az ő soraikban pusztít. Legutóbb is egy ily alkalommal pár száz főnyi veszteséggel járt az ő részükről az aknarobbantás s hadállásaikba való betörésük. Emiatt méltó, hogy a foglyul ejtett muszkák rendszerint mind rumtól részegek. Már ezzel villanyozzák őket. Itt ezen a fronton ez idő szerint inkább apró csatározások folynak, mint nagyobb támadások. Az apróbb csatározások azonban naponként megújulnak s leginkább éjszaka dülnek. Katonáink azonban derült lélekkel fogadják ezeket. — Az éjszakák — írják — a pokoli puskaropogásokkal, süvítő lövedékekkel, rémesen bűgö bombavető bőmbőléssel kissé háborzongatók, de azért csak megúsuk azt is. A muszkákkal, dacára a nyelvkülömbőségnek, valahogy csak megérteljük egymást. Ok küldenek mihozzánk, mi meg hozzájuk naponként pár száz gránát-, srappell üdvözlélet. Ők lebujnak, mi lebujunk ilyenkor. Így telnek a napjaink. Ha az életbiztosító társaságok igazgatói ide kijönnek pár napra, mindenesetre a díjtételek magasabbra szállnának. — Portugáliában egyebekben lázad a hadsereg is, nem akar háborúba menni. A lázadás elnyomására ostromállapotot hirdettek ki. Hollandia pedig egyre készülődik, mert az antant erőszakoskodásával szemben erélyesen védekezni akar. Nem akar Görögország sorsára jutni.

— **Állandó mozi.** Ma d. u. 6 órakor s este fél 9 órakor lesz előadás. Az előadások műsora: Az ellenséges frontról (szenzációs harctéri felvételek); A helyettes (humoros); Waldemar Pasiander, a gallér (3 felv. dráma); Csak türelem (bohózat 1 felv.); Teddy házasság (vígját. 2 felv.). — Április 30-án szinre kerül Simon Judit.

— **A mérnökök összeírása.** A honv. miniszter rendelete értelmében az összes 18—50 éves mérnökök, építésszek és építőmesterek, akik a sorozásokon alkalmatlanok voltak, haladéktalanul összeírandók. Ezenkívül összeíratnak az 50—60 év közötti mérnökök, építésszek és építőmesterek is, akik katonai szolgálatot teljesíteni hajlandók. A jelentkezők társadalmi állásuknak megfelelő tiszti rangot fognak kapni s a katonai parancsnokságok által végzendő építési és műszaki munkálatokon segídekednek.

— **A titkos tinta és titkos írásmód eltiltása.** A hivatalos lap kormányrendeletet közöl, mely szerint tilos oly sajtóterméket, iratot vagy ábrázolatot terjesztetni és közszemlére kitenni, mely titkos tinta vagy titkos írásmód címetetéséről szól, vagy titkos írásmóddal vagy titkos tintával készült.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadseregélyező Hivatali Ispénztára, Képviselőház.

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:
Na celo leto . . . . K 10—
Na pol leta . . . . . 5—
Na četvert leta 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surodniki:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Nemci pri Verdünu napreduju.

Nemški zrakoplovi bombe mećeju na englezke varaše. - Francuzi, pak englezi su vu mesecu marciušu 44 replanov izgubili. - Rus je popustil svojom navalom. - Glavni državni tajnik Nemške je o miru govor držal vu berlinskom orsačkom spravišču. - Francuzke i englezke bombe. - Rusi pri Bučacu. - Kuropatkin i Evert general su propali. - Turčini opet su zbili engleze. - Romania neče boja.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Kre Verdüna, vu Francuzkoj još traja strahoviti boj med nemcom i francuzom. Francuzki zgubički su jako veliki. Od kada bitka pri tem festungu traja, nemci su 38 jezer francuzov polovili. Nemci jako paziju na svoje vojnike, da bi skim menje izgubili, zbog toga traja tak dugo bitka i prevzetje festunga Verdüna. Prošli tijeden su nemci opet 41 oficirov i 1996 vojnikov polovili, i 8 mašinskih puškah od njih odzeli.

Nemški veliki zrakoplovi su pet dni, svakiput oštro navalili na englezke varaše. Bombe, koje su iz zrakoplovah nemci doli hitali na englezke varaše su velike kvare napravili englezom. Vnogo hiže su porušile, vužgale i više, kak 550 ljudih zaklale. Gizdavi i napuhnjeni englezi se vezda vu pivnicah moraju skrivati, da jih nebi bombe pogodile.

Mali replani takaj velike kvare delaju neprijateljem. To se zna, da francuzki, pak englezki replani, gda spaziju navale nemških replanov, proti njim lečeju i vu zraku se boriju jeden proti drugomu. Ov strahoti boj vu zraku se s tem dokonča, da budu replani, ili vu replanu se zadržajuči vojniki obstreljeni, pak onda čeli replan iz dva, tri jezero metrov visine na zemlju, ili vu morje opadne. To se razme, da se oni, koji su još živi, se zatučeju, gda replan doli opadne. Vu marciušu mesecu su englezi i francuzi 44 replanov izgubili, nemci pak samo 14.

Rusi od 28 ga marciušu računajuč nesu se podufali navaliti na nemce, koji su pod vodstvom generala Hindenburga. Ruski general Kuropatkin veli, da je zbog zločestog vremena moral popustiti s navalom. Ali to nije zrok, nego on zgubiček, kojega je pretrpeti moral od nemcov. Rus je pri navali proti vojski Hindenburga 150 jezer vojnikov izgubil, bez toga, da bi nemškoga šerega nazaj pretisnuti mogel.

Kak smo vu prošlim broju naših novin pisali, englezi su prek Hollandije hoteli

svoju vojsku peljati, da za hrbtom nemških šeregov vdereju vu Nemšku. Hollandija je svoje vojnike taki pod zastave zazval, da se svojom vojskom bude suprot staviti mogel englezom. Englez je vezda popustil, ar nema kuražu, da bi se i s Hollandiom posvadi, makar je ta zemlja mala.

Važna stvar je vu politici, da je Bethmann-Holweg nemški glavni državni tajnik 4-ga aprila vu berlinskom orsačkom spravišču govor držal, vu kojem je vnogo glasovitoga očitoval od tabora i mira.

Rekel je vu svojem govoru, da su nemci pred jednim letu ponudili mir našim neprijateljem, ali ovi su gizdavo rekli, dok Nemšku i Austriju Magjarsku neponiziju i nevuništiju, dotičas nečeju mir. Drugač se je pripetilo, kak su naši neprijatelji mislili. Nesu nas mogli poniziti, niti vuništiti, nasuprot mi smo jih zbili svigdi, gde smo jih hoteli. Vezda vre nemoremo tak fal privoljiti, da bi mir postal, kak bi pred jednom ljetu. Ono, kaj smo odzeli od naših neprijateljov, nedamo nazaj. Rus mora izgubiti Poljsku, Belgium nesme opet ono biti, kaj je bil. To se razme, da niti mi nebumo trpeli vu susjedstvu takvu Srbiju, pak Črnogoru, kakvi su ovi orsagi bili. Ar ako bi vezda šenkali našim neprijateljem, njihove navale, i njihovo nakanenje, s kojimi su nas izbrisati hoteli iz europejske mape, onda bi oni za nekoliko letah opet nad nas došli. Ako hočeju naši neprijatelji mir, — rekel je glavni državni tajnik i namestnik nemškoga cesara, — onda moraju privoljiti, da budemo mi ravnali s onimi zemljami, koje smo od njih odzeli. Ako pak nečeju to, onda budemo se dalje vojuvali. Ali za tem se vre nebumo tak fal pogadjali, kak smo se do vezda. Nego onda bumo mi diktovali njim.

Najnoviši glasi su iz francuzkog bojnog polja sledeći:

Nemci su vu šest tijeđnih, od kada pri Verdünu bitka traja, veliki falat zemlje odzeli od francuza, 40 jezer vojnikov polovili i 190 štukov od njih odzeli. Nemci su okolo Verdüna 2500 štukov postavili, koji bez

prestanka strélaju francuzke šerege, koje hočeju obkoliti. Vu dojdutim tijeđnu budu velike bitke. Nemci pod jednom napreduju. Francuzi zbog toga, ar nemreju napreduvati, su 90 stareše generale vu penziju poslali. Na taljanskoj granici nema nikaj novoga.

Šturma na Krstac.

Opet jedna slika od montenegrovske bitke, koju je jeden nazočen oficir ovak povedal:

— Šturma je odredjena bila na Krstac brěg, tomu smo se svi veselili. Vjutro zaran stal se je general, oblėkel se je i odišel doli k morju. Pri bregu čekal je jeden motorčun, na kojem su veselo čakali oficiri generala i kad je k njim stupil, radostno su ga pozdravljali. Odvezali su lance i stěm je čun ostavil brega. Fietno su prek jedne morske šupline odišli. Na drugim kraju jeden automobil je čekal generala i njegve oficire. Seli su se vu automobil i odpelali su se na jeden brěg, koj je još pun bil snega i poleg toga iz dalka ga bilo videti. Drugi bregi svi su nižeši bili s vun jednoga, na kojem je neprijatelj bil. Na bregu neprijatelj velike štuke je imel zakopane vu pećine, skojemi su zdvojeno branili svaki koračaj zemlje. Močne i vkanjlive tvrđovine su stale na bregu, na svake par metrov pak skrite jame vu kojih su svakojacke željezne špice bile nastavlene. Svun toga takve pećine su bile pripravlene, koje su na kotače bile složene i na zapoved braniteljov vodje, doli se bi bile skoturale na one pešicke koji su na brěg morali plaziti. Ove pećine sve bi bile spotrle, kaj bi pred sobom našle bile. Skrite okne su bile složene, koje da se sprožiju, na hiljada vojnika odmah vu zrak hitiju. Dakle kak se vidi, dobro su bili pripravleni. Municije i stroška takodjer su dosta imali.

Naš general onoga šerega je bil zapovednik, kojemu je zapoved bila strahovitnoga brega zavzeti. Kad je gori došel na brěg i vu jedni šuplini si je mesto po iskal, odmah je svoje zapovedi širom poslal.

Tam su no složili dalko gleda. Zapovedi su ordinanci odmah širom odnosili.

Nato na sve strani su se štuki sprožili. Počel se je juriš. Kak dabi kakva parada bila na čast generala, tak vu jedni sekundi od tri krajov oglasili su se strahovitni štuki. Počeli su neprijateljskoga brega od tri krajov strėlati. Skrite neprijateljske okne sprožile su se i zdalka je bilo videti kak bsiće plamen vu zrak. Ove okne su čekale naše vitēze, ali naši štuki predi su je po iskali i sprožili. Na jezero i jezero granatov je lelelo na neprijateljski brēg. Na morju, kak dabi ville bile tam spravile, pokazēju se ladje, koje sboka takodjer strahoviten ogenj su počele na brēg spuščati. Zrak je pun bil dima. Takva duha je nastala od solitra, da su nam svim oči suzele, tak je dim grizel, da smo nosa si morjali tistići. Ali to sve skupa nēje dugo trajalo.

Peklenjska mužika i koncert je to bil. Ručali su žmehki štuki, proti kojim menjši su se tak čuli, kak dabi se slaviček glasil na ručanje strahovitnoga oroslana. Okne jedna za drugim se sproži, mašinpuške komaj je čuti bilo iz strahovite mužike.

General pogledne vu dalkogled. Vdilen spregledne neprijateljskoga brega, da vidi, kaj su sve štuki vuništili. Zadovoljen je bil i odmah je dal vun zapoved, zapoved koja je najkrajša :

— Elōre ! Napred !

Ova jedna jedina rēč bejži po droti na sve strani. Prēk pod bregom sve se počne gibati. Kak dabi na hiljada metulov selo se na brēg, tak se teščiju jeden, kre drugoga našega generala sivi vojniki. Štuki još bolje serdilo su počeli tuliti. Strahoviten glas se čuje iz med bregov. Puške podjednoma praskaju. Granati strahovite pećine strgaju doli iz brega, koje se koturaju doli po bregu stakvim glasom, da človeka zaglušii.

Naše mravle samo idu dalje i dalje na brēg. Negda čeli redi su se doli prehitili, ako su ravno vu takvo mesto došli, kam je neprijatelj strėlati mogel ili pak ako je pećina se nanje skoturala. Ali gde se je jeden prehitil, na mesto odmah su deset stali i duševno su jurišali dalje. Čete žurile su se vu jeden klanjec. Iz obedve strani klanjca do vuh se je zakopal neprijatelj i podjednoma je strē'al na naše vojnike. Ali naši niti vu najvećšem ognju nē su šteli postati. Kad su blizu klanjca došli, odmah su se hitili na neprijatelja. Peklenjska bitka se je započela. Človek proti človeku je harcuval. Pikali, grizili, čehali, drapali su jedni, druge. Kervavi mrtvi na stotine su ležali vu klanjcu. Nazadnje su naši preobladali. Neprijatelj pobēgel je, ili je mrtev ostal. Veksu stran su naši zarobili. Svi štuki su našim vu ruke došli. Tak su zavzeli naši narodni gardisti (népfőlkelök) januara desetoga vu veliki zimi i vu velikim snēgu Krstac brega.

Koji su zivi ostali, nigdar za svojega življenja nebudo ov dan pozabili.

Mi pak, koji smo doma, nismemo tak misliti, da naši stari i mladi gardisti samo našpansir su hodili vu Srbii i vu Montenegro. Takve kervave bitke su bile tam, kak na malo šterim bojnomo polju.

Zasluzili su si, da se historija nigdar nespozabi iz njih.

Vojnik na straži.

Vojnik je na straži,
Pušku z pleća zeme,
Pak si ju vu cilni
Rež po tihom dene.

Navēk je pripraven,
I kak duh v samoči,
Stoji on na mestu,
Neg su budne oči.

Mirnom tēlom, dušom,
Na dušmana pazi,
Budnim okom, vahom,
Da ga neiznadi.

Molitvu pobožnu
Dragom Bogu šalje,
Vu njega polaže
Najboljše ufanje.

Majti se Mariji
S molitvom obraća,
Za pomoć ju prosi,
Velka j potreboća.

Spisal sem verš mali,
Domorodci mili,
Da vam dajem znati,
Kako vojniki pazi
Tu na bojnoj straži.

Na bojnomo polju.

Novák Iván.
vojniki.

Bitka za Verdün.

Okolo Verdüna strahovitna bitka još podjednoma traja i to svaki dan bolje serdito. Nemci kad su opet lēpi falat zemlje odzeli od francuzov, par danov počivali su se, da svoje šance i dekunge zgotoviju na prevzetim mestu. Med tem toga pak se braniju proti francuzom, koji zdvojeno šturmajaju, da izgublene pozicije nazat zadobiju. Nemški šereg kad je od Maas vode na lēvo Haucourt-Avocourt-Malencour liniju preobladal, denes već tijam pri drugi liniji stoji, koju već iz žmehkih stukov strēla. Sami francuzi veliju, da položaj pri Verdüno jako je kritičen i da ov mesec još velike bitke budeju tam.

Šest—sedem tijeđnov traja ova strahovitna borba za Verdün i ovu vrēme veliki falat zemlje su zadobili nemci, k tomu pak su prēk četerdeset jezer francuza zarobili i stodevtdeset stukov zadobili. Newyork Herald zvane novine pišeju, da nemci na šestdesetpet kilometrov dugi liniji dvējezero petsto stukov su nastavili, iz kojih neprestalno podjednoma strēlaju. Stēm peklenjskim ognjom već su strahoviten zgubiček zrokuvali francuzom i ravno svrhu toga francuzki sabor jednoga zakona hoće napraviti skojim bi sve stareše oficire vu penziju poslali. Razmi se, da najpredi na generale špekuliraju s med kojih devtdesetosem hoćeju vun zmuštrati. Izbilja francuzki šereg potrēben je, da ga ponoviju, jerbo već su i sedemnajst lēt stara deca na frontu vu ognju.

Francuzki orsag već je tak odnemogel, da nemore iz svoje rezerve namesliti zgubička i potrēben bi bil, da mu Englezia posudi svoje nepotrēbne čete. Ali kaj se opet englezkoga soldackoga položaja tiče, niti tam je nē sve zlato, niti tam je nē sve vu cvētu. Ministri jeden za drugim ostaviju svoje mehke baršonske stolce i odideju vu penziju. Tak stoji sad i tak zvani Derby korman. Ovdii sad to moramo razmeti, da vu Engleziji ništi nēje dužen soldat biti. Samo denešnje vrēme su napravili jeden zakon, da svi, koji su ledični, tojest nē su ožejeni, moraju pod puškom služiti. Na to su se skorom svi englezi oženili. Sad ovaj korman ali bude moral još jeden zakon napraviti, da i ožejeni moraju vojovati, ili pak se bude zahvalil. S denešnjim svojim šeregom Englezia nē samo dabi boja mogla prehi-

titi, neg niti napomoć nemore iti francuzom.

Francuzi po svojih novinah već odprto pišeju, da zabada v prelēvaju svoju plemenitu krv, jerbo to je samo Francuzkomu orsagu na škodu, englezom pak na veliki hasen.

Francuzki oficiri podjednoma se štricaju svrhu verdünske bitke. Naprimer jeden oberst odprto je spisal, da francuzi najbliže dane odlučiti moraju, ali buđo duže branili Verdüna ili pak ga sprazniju i odпустiju ga nemcom.

Najvažneše pozicije i festunge zgubili smo, piše ovaj oberst, i ako nemci od zapada još jeden kilometer, dojdeju naprē, onda Verdüna već nemoremo duže braniti.

Doklam se francuzi sami med sobom štricaju, nemci neprestalno napređuju proti Verdüno. Od Maas vode na zapad opet su dva vogle doli obštrigli nemci i stēm su francuzi opet vu takvo vulicu došli, kak je vrēce i zgubili su Bēthincourt zvanoga festunga.

Razmi se, da francuzi vu svoji prijavi tak govoriuju, da su sami spraznili festunga. Samo, da je ov posel nikaj više nē koštal francuze, kak jeden batalion, dva stukov i šestnajst mašinpuških.

Takodjer na očigled vu neveren položaj su došli francuzi i na 304 zvanim brezuljku, gde su nemske čete iz odspodnjih dekungov već vun zbile francuze. Ovu vrēme druge čete pak su Corbean zvano šumu počistile i jedno selo gde su francuzi dobro bili zakopani, vuništili su ju. Ovdii su svi francuzi doli opali, jarke pak su jim nemci sporušili i zadelali. S vun toga pak su nemci jezero sto francuzov zarobili. Stēm su francuzi opet jedno čvrsto poziciju zgubili.

Ovdii se je pripetilo, da francuzi doli su shitali puške nazlamente, da se predaju. Kad su nemske čete mimo ovih francuzov dalje šturmale, francuzi su pograbili puške i odzaja su počeli na nemce strėlati. Nemci su svrhu toga strogo kaštigali zaroblene francuze.

Naravski francuzke novine čisto drugač pišeju od toga. Pišeju pak tak, da velike nemske čete su se navalile na francuze i francuzi, kakti vojniki šteli su vumrēti i nemci samo svrhu toga su tak strogo kaštigali francuze, jerbo podufali su se braniti proti neprijatelju.

Poznamo mi već sve francuzke i englezke laži.

Englezi se braniju proti francuzki tužbi. Najvećše englezke novine pišeju, da samo zato nejdeju englezi francuzom na pomoć, jerbo ovdii je samo jedna linija i jeden vodja. Ako bi nemci pri Ipernu se bili navalili na ovu liniju, onda bi tam stojeći englezki šereg ravno se tak hrabro branil proti neprijatelju, kak se francuzi braniju pri Verdüno. Mi nemoremo svrhu toga, pišeju nadalje ove novine, ako su nemci ravno pri Verdüno vdrlii na ovu liniju, gde francuzi stojiju. Zakaj su se nē na engleze navalili pri Ipernu, tam bi mi znali, kaj nam je dužnost.

Tak lēpo se spominaju savezniki med sobom, nemci pak ovu vrēme bez svake stricinge lēpo svaki dan dalje i dalje rivaju francuze pri Verdüno.

KAJ JE NOVOGA ?

Stari vojnik u robstvu.

*Pišem lista vu Čakovec,
Naj ga čita medjimurec,
Kaj delaju njevga deca?
Ka neznaju za svog oca.*

*Doma stavil decu, ženu,
Moral diti v tudju zemlju.
S Bogom stante žena, deca!
Dalko je ta zemlja tudja.*

*Či bi se komu zametil,
Prosim, da bi mi odprostil,
Kratek nam je život sada,
Vekivečnost navék traja.*

*Velka žalost me dostigla,
Da mi je mati vumrla,
A ja sirmak ne sam mogel,
Da bi jim s Bogoma rekel.*

*S nikim nit govorit nemrem,
Ar sam od rusa zarobljen,
Robstvo moram podnašati,
Med tudjom ljudstvom živeti.*

*Ako dragi Bog dopusti,
Da se jenkrat mir napravi,
Budemo se spominali
Kakov krah smo v Ruskoj jeli.*

*Tako mi je tužno ovdí,
Nit nemrem Boga moliti,
Samo si vu srcu mojem
Negda, negda k Bogu zdehnem.*

*Jaj meni robu staromu,
Koji imam decu, ženu,
Leži bilo ledicnomu,
Ne bi imel tugu takvu.*

*Ove réči pišem s mojom
Desnom rukom, dok si s lévom
Moje suzne oči brišem
Ja, stari vojnik zarobljen.*

Drávidiós.

Taródi Mátyás.

— **Imenuvanja podžupana.** »Narodne Novine« donose, da je Njegovo Veličanstvo blagozvoljelo s naslovom odsječnog savjetnika kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinske zemaljske vlade odlikovanog županijskog tajnika Augusta Sedlaniča imenovati kr. podžupanom županije srijemske.

— **Talijani nejeđu vu Francuzko.** Minuci tjedán velika konferencija je bila vu Paríšu, na koji konferenciji najbolje to su zahtevali naši neprijatelji od talijanov, da naj odmah boja poručiju Nemškoj i naj jeden veksi šereg pošleju francuzom na pomoć.

Talijanski generali i ministri niti čuti nečeju od toga, da bi iz orsaga veksi šereg poslali na drugi front, jerbo na Isonzo frontu sami su vu takvi stiski, da svakoga vojnika tam nucaju.

Svrho toga francuzi opet tak pišeju po svojih novinah, da antanta ravno tak hočeju talijani izdati, kak su Austria—Magjarsku.

— **Odideju zvoni.** Odideju i zvoni vu boj, oni zvoni, koji su žive zvali vu sveto mater cirkvu, mrtve pak su pokopali, sad odideju, da preobladaju neprijatelja.

Odideju zvoni, ali nē vu Rim, kak mi to na veliki četrek velimo, da nam na veliko subotu opet nazat dojdeju.

Odideju vu kervavi boj, da kakti kuglje i stnki braniju nas sve, našu domovinu i naše postenje, kak su četerdesetosmoga leta. Vtihnuli budo zvoni, da stēm groz-

nose se budo glasili na bojnom polju. Kad jedenput mir nastane, opet budo došli nazat naši zvoni, da i nadalje budo razglasivali božansko réč i naše vitežtvo.

Naj ideju vu ime Božje na svoj put!

— **Šandor kraljič od srbov.** Jeden amerianski novinar spominal se je vu Paríšu sa Šandor kraljičom :

— Pašić minister, rekel je Šandor — svrho toga je putuval vu Paríšu, da prosi antanta za pomoć i da ga nagovori, naj se jedenput i za Srbiju zmisliju. Srbija dovezdu već, kak peto stran stanovnika je sgubila. Već vu prvi ostrak-magjarski offenzivi strahovitno vngoo smo aldovali. Prek stojezer stanovnika je samo vu tifusu poginulo. Vu drugi offenzivi takodjer na stotine jezer ljudstva smo kvarni bili.

— Prek jeden milijun srba je sgiunulo. Još više srba bi bilo poginulo, ako nam Talijanska naj bila pomoć dala. Talijani su nam ženske i decu obranili. To mi njim nemoremo dosta zahvaliti. Itak zato, barem svaki srb je već dosta trpel, itak svaki koma čeka, da opet na front dojde i da opet za domovinu bude vojuval. Mi smo osvedočeni, da domovinu nazat budemo zadobili.

Sad su se naši šeregi počinuli. Već su oblečeni i s oružjem nagradjeni. Sad već moreju ili, kam je bude antant odredil. Mi smo pripravni za domovinu na šterim gud frontu vojvati.

— **Englezki zgubiček.** Englezi sad su dali vuu službeni iskaz, kak veliki zgubiček su imali do januara 9 ga, dakle od početka boja, sedemnajst mesecov. Zgubili pak su ovu vrème 24 jezer 122 oficirov i 525 jezer 345 svakojačkoga vojnika. Od toga na flandriai i francuzkim frontu 17 jezer 46 oficirov i 383 jezer 460 vojnikov, na Dardanelle 5241 oficir i 112 jezer 308 vojnika dojde, s vuu toga pak na drugih frontov 1835 oficirov i 20 jezer 573 vojnika su zgubili. Dakle popriliki svaki mesec 32 jezero osobah. Vu ovim računoo nē su nuler oni, koji su od svakojačkih betegov pomrli. Ako sad i ove vu račun zememo, onda englezki šereg do marcíuša meseca zgubil je prek šeststo jezer vojnika.

— **Kad budo englezi zadobili boja?** Jeden englezki oficir od englezkoga položaja ovak piše:

— Na zapadnim bojnom polju samo onda budemo mogućni nemškoga fronta predrti, ako barem triput ili četiriput jakšega šerega budemo imeli, kak nemci. S vuu toga pak šestput tuliko štukov moramo imeti, kak nemci. Ali doklam mi postiči budemo mogli to, već zdavnja mine novo leto. Kuliko vremena zamudimo i kuliko penez potrošimo, doklam do toga dojdemo, ravno tuliko ljudstva prešparamo. Vu Engleziji nišči je nē mislil, da bi s denšnjom vojskom mogli nemškoga fronta predrti.

— **Mi slobodno dišemo** kada gurgljanjem sa Fellerovim sluz rastvarajućim »Elza fluidom« očistimo naše zdrijelo i vrat »Elza fluid« se osobito dobro upotrebljuje za ispiranje ustiju, vrata i zdrijela, on čisti i razkužuje, ožvijuje cirkulaciju krvi u nježnim sluznim kožicama te nas čini otpornim protiv prehlada. 12 boca ovog prokušanog kućnog sredstva šalje franko za 6 kruna ljekarnik E. V. Feller, Stubica centrala br. 124 (Hrvatska) ovdje se moguć ujedno nazučiti i Fellerove blage tjerajuće

rebarbara »Elza pilulute«. 6 kutija stoji samu 4 K 40 f franko.

— **Hollandia i englezia.** Napitanje, kak se bude Englezia proti Hollandiji s ponašala, ovaj odgovor je dobil jeden političar :

— Ne mislim, da bi Englezia hollandiske provincije zbantovala, jerbo Englezia veliki posel ima vu Europi. Hollandia na provincijah s vuu marinerov trideset jezer vojnika ima. Proti ovim Englezia takvo ekspediciju bi morala poslati, kakvo denes na nikakov našin nemore.

— Mogla bi Englezia i drugač tiskati hollandiske provincije. Naprimer, ako bi poprosila Japana, da on naj ekspediciju vodi proti hollandiskim provincijam. Ali to se još menje more pripetiti, jerbo Englezia denes već Japana, kakti saveznika puno za nevarnešega ima, kak dabi neprijatelj bil. Englezia jedenput je već opominula sdobra Japana, da naj soldačiju pošle na europeinski front, na to je Japan takodjer lépo sdobra odgovoril, da to nebude napravil. Ne verujem, da bi Englezia još jedenput nekaj prosila od Japana.

— Englezia jako mora paziti na Japana, da ne dojde vu Azsiju, kak je došel. Ako pak bi sad Englezia opet nekaj prosila ili zahtevala od Japana, Japanu bi to prvo delo bilo, da bi vu Aziji, gde Englezia veliko imanje i još vekšo trgovinu ima, opet veliki falat zemlje zahteval. Englezia već je ravno dosta dopustila Japanu, više mu neće, niti pak mu nesme.

Dakle hollandiske provincije nišči nebude bantual.

— **Još pet lét bude trajal boj.** Asguith englezki minister pohodil je rim otec papu vpu Vatikanu. Sad iz najbolšega mesta zišli su vuu glasi, da rimpapa jako je zalosten nastal, kad ga je englezki minister ostavil. Poleg ovoga glasa, Asguith rezložil je rimpapi, da boj još pet lét bude trajal.

Ruski minister Suvajev pak pred jednim novinarom tak je rezložil ovu stvar, da boj još duže vremena bude trajal, ali pred dveme létmi nebudemo konec.

Ravno iz toga vidimo, da ministri nemoreju to točno znati, kad bude mir nastal. Jeden ovak misli, drugi pak onak. Bil je početek, bude i konec. Kad bude ovi strahovitni borbi konec, to samo svemogućen Bog zna, ali človek nē, makar je on englezki ili pak ruski minister.

— **Nesreča na Dunaju.** Aprila jedenaštoga vjutro ob šesti vuri nesreča se pripetila pri Pétervaradu na Duni. Herkuleš zvana paroladja iz Ujvidéka vu Zimony je imala puta. Taki za par minut kak se je genula, tresnula se pre Pétervaradu vu jeden most i s gubcom je odmah pod vodu došla. Voda je tak hitro vu ladju se zlezjala, da kratke dvajsti minut je ladja na dna Dunaja bila.

Nesreča se tak pripetila, da se je korman pctral i poleg toga je zašla ladja na ostruge, koje od leda braniju most. Mašinstia odmah od nevarnoga položaja glas dal, osobje pak je na to odmah na krov došlo. Zapovedništvo taki je jednoga motor čuna poslalo k ladji i glasa su dali Samoš i Vezér zvanim ladjam, koje su s celom moćom se žurile napomoć. Odmah vuže hitili na nesrečnu ladju, da ju sobom odpelaju, ali već je tuliko vode bilo vu ladji, da su ju niti genuti nē mogle.

Kapitan zapoved je dal marinerom, da naj skočija na ostruge i sve naj na ladji ostaviju. Drugo minuto već je čela ladja pod vodom bila. Kapitan, koj je zadnji ostavil ladju i marineri splazili su na most i nikaj se jim je ne pripetilo.

Popriliki sto jezer korun je čeloga kvara.

— **Zeppelin.** Morvay norvégske paroladje kapitan povédal je, kak je aprila drugoga jeden Zeppelin bombardiral Leith englezkoga varaša.

— Okolo polnoči s velikim vetrom i hrumenjom doletel je jeden Zeppelin ober Leith varaša i odmah su više bombih hitili doli. Jedna bomba tak blizu ladje je opala doli, da nekoji falat je i na ladju opal. Od eksplođeranja takov slap je nastal, da je jednoga marinera vu morje hitil. Blizu ladje jedna fabrika je vu zrak zletěla. Na varaš takodjer iz Zeppelina više bombih su hitili. Bombe su vu varašu nezmernoga kvara napravile. Zeppelin dvě vure je ober varaša létal i pod jednoma su bombe doli curele.

Zeppelin je srečno nazat ođišel, kad je svoj posel zvršil.

— **Francuzke i englezke bombe.** Kad su naši zrakoplivci bombardirali vu Saloniki francuzke i englezke logore, francuzki i englezki kanoněri iz najvećših štukov su strělali vu zrak. Od ovih štukov granati su nazat vu varaš cureli i vu varašu veliki kvar napravili. To sami francuzi i englezi su prepoznali. Dakle něje istina dabi naši zrakoplivci bili grčkoga varaša bombarděrali.

— **Četerdeset ladicah zlata Romaniji.** Romania nam i nemcom dvě sto jezer vagonov zrnja je prodala, za ovu zrnje romanski bank minuće dane je dobil prvo ratu plaćeno. Ova rata je 4 milljun 700 jezer markov vu zlati penezi. Zlato je vu četerdeset ladicah bilo spakovano. Pogodba je takva, da od ovoga dana iz svakoga kolodvora koj je na granici na dan 121 vagon zrnja pošleju tak dugo, doklam se čela svota zvozi.

Na veselje antantu, da mi još nebudemo tak gladuvali, kak autantišć.

— **Med Riga i Dünaburgom velike bitke budo.** Ruske novine pišeju, da nemci odlučno bitku hoćeju na ishodnim frontu i na više mestah se je započela ofenziva. Nemci tam hoćeju odlučno bitku imeti, gde su lani postali, dakle med Riga i Vilna varaši, ovdě obkoliti hoćeju Pomezje moćvare.

Nemci iz zapadnoga fronta nebudo veće čete poslali vu Russiju, jerbo dosta soldačije imaju tam. Med Riga i Dünaburg varaši takve bitke budeju, kakve su još nigdar ne bite. Čeli front dvěsto petdeset verstov je dugi i nemci nebudo na čelim frontu počeli ofenzivu, neg kak je naprě videti pri Illuxtu i Ūxku budo najkervave bitke. Nemci su već nastavili svoje strahovitne četerdesetdva centimeterne štuke.

Pišeju dalje novine, da nemci vu Kurlandu nezmerno štukov i municije imaju i to su ona zlameuja, koja nam naprě kažeju, da tam veliki dogodjaji budo.

— **Rusi pri Bućacu.** Rusi pri Bućacu ovak su šteli našega fronta predrti:

— **Marcuša** zadnje dane, kad se je

sněg hitro počel taliti i čela okolica je tak zgedala, kak morje, rusi su počeli P... občinu strělati. Iz maloga ognja hitro takvo strělanje je nastalo, kak na talijanskim frontu. Strahovitno strělanje pet vur dugo je trajalo. Naši štući su samo pomalem odgovarali. Tu i tam se je samo jeden-jeden štuk sglasil, da ruse je pravari.

Počelo se mračiti. Ruski štući još bolje su počeli rućati, zatem pak velike ruske čete su se preblizavale k našim jarkom. Odzaja su kojniko bili: kozaki i čerkesi. Kad su rusi do đrotov došli, smrtni ogenj su naši taki iz prvih jarkov dali. Praskale su puške i mašin-puške. Kozaki i čerkesi prěk svojih mrtvih sa vdiral.

Podsiloma su šteli vu naše jarke dojt. Jedenput samo dojdeju na mesto gde su okne bile skrite i kad su okne se sprožile i orijaški falat zemlje iz zraka nazat scurelo, samo krvave i zmrcvarjene mrtve je bilo videti na lice mesta. Okne jedna za drugom su se sprožile i kojim je sreća poslužila, da su živi ostali, one su zboka mašinpuške i pokosili. Za jedno vuru něga bilo niti jednoga neprijatelja pred našimi pozicijami s vun onih, koji su spotrti i mrtvi ostali. Pred jednom jednom kompanijom petsto do osemsto mrtvih je ležalo.

Rusi něsu šteli još jedenput probati našu liniju predrti.

— **Kuropatkin i Evert general su propali.** Pisali smo, da ruski car vu Kuropatkinu se je zaufal, kojega su pri Mukdeno tak grdo napokali japanci. Zadnja ruska ofenziva tak zloćesto je vun zišla, da rusi blizu dvěsto jezer vojnika su zgubili, poleg toga car opet premenil bude generala.

Evert general se je već zahvalil, Kuropatkinu pak car niti pred se ne će pustiti, dakle i on je opet vun opal iz njegve mišlosti. Sve se opet tak kaže, da Ruskij general bude nazat prvi vodja. Ruskij je pred carom na posluhu bil i po ovim dogodjaju, odmah je otišel na front.

— **Turčini opet su zbili engleze.** Tursko soldačko zapovedništvo javi Irak-fronta:

Engleze pri Felahie opet smo zbili. Englezi tri jezere mrtvih su ostavili na bojnomo polju, prijelj smo jednoga oficira i više stotin vojnika. Aprila devetoga vjutro neprijatelj poldrugu vuru je strělal naše pozicije, zatem od Tigris vode s čelom moćjom je počel jurisati. Bitka je šest vur dugo trajala. Od početka neprijatelj vdril je nam vu prvi jarek, ali naši vitězi navalili su se s banganětami na engleze i tak one, koji su vu jarek vdrili, kak i one koji su jim na pomoć došli, sve su poktali ili pak nazat vu svoje jarke pretirali.

Po bitki pred našimi jarki tri jezere mrtvih englezov smo nabrojili. Zarobljeniki su povédali, da najvećši zgubiček je 13. vojni zbor imel, koj iz čistih englezov stoji. Ovaj vojni sbor je vu Dardanellaj vujuval i samo potlam su ga na Irak-front poslali.

— **Romania neće boja.** Zadnje dane takov položaj je nastal med nami, nemci i med Romaniom, da je Romania mogućna bila oomah dvěsto sedemdeset jezer soldačije dimo pustiti na polsko delo.

Antant svako formu je probal Romaniju vu boj natirati, ali nikak je ne mozel. Romania spametno neutralna hoće ostati, jerbo to puno više bude orsagu na hasen, kak jeden krvavi boj.

— **Majuš prvoga jedno vuru naprě porineju vure.** Tak vu Nemskim kak i Austria-Magjarskim odlučili su, da od majuša prvoga jedno vuru predi se počne dan i jedno vuru predi se dokonča. Zadnjega aprila pred polnoči ob jedenajsti vuri sve vure se budeju preravnale na dvanajst vur. Tak budo išle vure do novembra prvoga, onda opet je tak zravnsaju, kak sad ideju. Poleg toga vu svaki fabriki, vu svakim uredo, vu svakim štacuno i t. d. jedno vuru predi se počne svakdašnji posel i jedno vuru predi se dokonča. Vnogo milljunov se bude poleg toga prešparalo. Samo vu posveto Nemška od majuša prvoga, do novembra meseca stom jednom vurum osemdeset milljun markov, Austria-Magjarska pak petdeset šest milljun korun prešpara.

Veliki hasen bude iz toga. Naprimer svaki težak rajši dela od jutra, kad je počijeni i više more napraviti, poleg toga i više zasluži. Težak koj je dalko od fabrike ili činovnik od ureda, jedno vuru predi more dimo dojt na počinek ili pak na nižne posle. Dobro su to nemci zmislili.

— **Slavna smrt.** Ně samo na bojnomo polju, neg i po špitalih postigne slavna smrt naše vitěze. Vnogo starih se je moralo ođrti od svoje mile familije i barem ně su svi na frontu, itak zato teško službu zveršavaju odzaja za frontom. Takvo slavno smrt podnesel Martincsevics Jakob 48. narodnih gardistov kaplar vu serajevskim špitalu marcuša 29 ga vu četerdeset i tretjim leto. Pokojni februara meseca je odrupal sa 43—50 lětmi iz Beča, gde sad s vun žene pet malih siročah tuguje zanjega. Naj počiva vu miru Božjem, dalko vu tuđji zemlji.

Za taborsku poštu gotovi kuvertisanapismom, takodjer i TABORSKE KARTE se dobiju kod Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižaric. Ciena: kuvert—2 lill. — taborska karta — 1 lill.

Pěsma od rata.

Poslušajte bratja mila,
Jeden mali verš od rata,
Kakva vam je tužna doba,
Za vojnika ki to proba.

Vživa se on zime hladne,
Pod vedrinom broji zvězde,
Vnogu noćku on s koznuje,
Život za dom svoj alduje.

Ljeto nam je prošlo bratja,
Došla nam jesenska doba,
Svaka ptica išće stana,
Čde bu v zimi stanovala.

A mi junaki tog rata,
Spravljamo se v bojna polja,
Pod vedrinom bummo spali,
Život za dom alduvali.

Ptičice se skup spravljaju,
I na svoj dom se ravnaju,
A mi vojniki tog rata,
Ostavljamo našeg doma.

Dom bude črna zemljica,
Kuju pokriva travica,
Zelena lěpa travica,
Poljska modra fjojlica.

Kada vumrem tužen v ratu,
Zakopajte me vu zemlju,
Okol groba dente vėnca,
Znamen da sem vmrl za kralja.

Za kralja i Domovinu,
Tožil sem ja krvce svoju,
Krv svoju milu, predragu,
Da obranim Domovinu.

Ptučica se na grob sela,
Donesla mi rožmarina,
Na grobu počne pjevati,
Svojom pšmom mene zvati.

Stani junak z groba gori,
Kaj ti falj? poveč meni.
Donesla sem glasa tužnoga,
Od tvog doma rodjenoga.

Majka, žena, deca mala,
Plaču za te bez prestanka.
Dobila glasa takvoga,
Pokrila te črna zemlja.

Draga ptica nemrem stati.
Nit žalost majke videti,
Vubila me je kugljica,
Izčurela z mene krvca.

Leti fjuč čez ruske gore,
Leti do me domovine,
Doletela v Medjimurje.
Do me tužne mile, drage.

Počne ptica dol se sesti,
Svojom milom pšmom zvati:
»Dobro jutro o ti draga!
Donesla sem ti glasa sada!

Glasa jako žalostnoga,
Iz rata tužnoga ruskoga,
Pokrila ga je zemljica,
Na grobu raste travica.

Na križ napišite ime,
Da bu znala draga za me.
Na grob sadi cvetje modro,
Da bu cvelo svako jutro.

Ruska zelena travica
Moja nočna posteljica.
Pod glavom mi desna ruka,
Zmisli se ti za me draga!

Meni jeden vanjkuš mali,
Od poljskog cvětja napravi,
Prosim na to moju dragu,
Da naslonim svoju glavu.

Z oči tečeju mi suze,
Od velike moje muke.
Muka je ta doba ratna,
Ar sem stavil ja svog doma.

Svoga doma i rodbinu,
Ženu i dečicu drobnu.
Rodbinu i prijatelje,
Koji su poznali mene.

Na križu naj bu pisano:
»Tu počiva tēlo jedno,
Lehka budi mu zemljica!«
S Bogom žena! s Bogom deca!

Čepin. (Slavonija).

Munda Balázs,
kanonir.

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32 —
Rozs	Hrž	25 —
Arpa	Ječmen	24 —
Zab	Zob	24 —
Kukorica uj	Kuruza suha	28 —
Fehér bab uj	Grah beli	40 —
Sárga bab	Grah žuti	40 —
Vegyés bab	Grah zmešen	40 —
Kendermag	Konopljeno seme	52 —
Lenmag	Len	52 —
Tökmag	Košćice	100 —
Bükköny	Grahorka	30 —

A Feller-féle étvágygerjesztő,
enyhén hashajtó hatású Re-
barbara

„ELSA-PILULÁK“

megkönnyebbülést hoznak.

6 doboz bérmentve 4 korona
40 fillér, Feller V. Jenő gyógy-
szerésznél, Stubica, Centrale
124. szám (Zágrábmege). —
Több mint 100.000 köszönőlevél.

Egy földszintes ház, istállóval,

bérbevétel céljából,
esetleg megvételre
= kerestetik. =

Bővebbet a kiadóban!

Zbog neprilike vu familiji,
hočem prodati jedno garnituru
Hoffer & Schranz, 4 konje
jakost mašino za mlatiti,
što hoče kupiti, naj se javi pri
AMON IMRE
u Drávanagyfalu.

!!!! Legujabb háborus térképek !!!!

Bródy-féle **EGYPTOM és a NILUS
KÖRNYÉKI ORSZÁGOK
HÁBORUS TÉRKÉPE.
KISÁZSIA és a BAGDADI
VASUT HÁBORUS TÉR-
KÉPE.** Ára 1.50 kor.

Bródy-féle **SZALONIKI és KÖR-
NYÉKÉNEK HÁBORUS
TÉRKÉPE.** Ára 1.— kor.

Kapható:
Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornya.

**A ROVÁS
Vezércikk
Világháború**

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

**Közgazdasági rovat
Napihírek**

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű melléklettel ad az AZ UJSÁG.
Egyik: „Az Asszonyoknak“, a másik a: „A Gyermeknek“.

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről,
színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan
óhajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni,
fizesse elő az AZ UJSÁG-ot.

Előfizetési árak: egy hóra: K 2.80 negyedévre: 8 kor.,
félévre: 16 kor., egész évre: 32 kor.

Megrendelő címe: AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi-út 54.